

Beleidsregel voor het beheer van ernstig verontreinigde toemaakgronden in het landelijk gebied, veenweidegebied, provincie Utrecht

7 januari 2014

Besluit van gedeputeerde Staten van Utrecht van 7 januari 2014 tot vaststelling van beleidsregels voor het beheer van ernstig verontreinigde toemaakgronden in het landelijk deel van het veenweidegebied (Prov. Blad 2014, nr...).

Gelet op:

- artikel 4:81 van de Algemene wet Bestuursrecht;
- de bevoegdheden op grond van de artikelen 1, 28, 29, 37, 38, 39, 39c 39d en 40 van de Wet bodembescherming (Wbb);

Overwegende dat:

- de voortgang van de (her)inrichting in de delen van het veenweidegebied waar toemaakgronden aanwezig zijn, belemmerd wordt door de aanwezigheid van bodemverontreinigingen als gevolg van het verspreiden van stadsafval gedurende enkele eeuwen tijdens de vervening van het gebied;
- deze verontreinigingen in potentie een risico voor de landbouw en de natuur zouden kunnen vormen en beperkingen stellen aan het hergebruik van toemaakgrond, als die vrijkomt bij grondwerkzaamheden;
- na uitvoeren van diverse studies gebleken is dat de effecten van de verontreinigingen gering zijn en in het landelijk gebied voor landbouwkundig, ecologisch of bij het recreatief mede gebruik van deze functies geen onaanvaardbare risico's opleveren;
- daarmee de noodzaak om de toemaakgronden te saneren als bedoeld in artikel 1 van de Wbb en beperkingen te stellen aan het hergebruik van deze gronden vervalst;
- in de plaats daarvan kan worden volstaan met een milieu hygiënisch verantwoord beheer van de toemaakgronden in het landelijk gebied met de functies landbouw, natuur of het recreatief mede gebruik;
- de betrokken gemeenten voornemens zijn voor de toemaakgronden in het landelijk gedeelte van hun grondgebied een gebiedsspecifiek toetsingskader als bedoeld in artikel 44 e.v. van het Besluit bodemkwaliteit vast te stellen. De lokale maximale waarden voor het toepassen van grond en baggerspecie worden zodanig vastgesteld dat alle vrijkomende vermoedelijk ernstig verontreinigde toemaakgrond vrijelijk kan worden toegepast in het landelijk gebied van deze gemeente. Het ontgraven en verplaatsen van ernstig verontreinigde toemaakgrond om het elders in het landelijk toemaakgebied te hergebruiken wordt daarom niet als sanering in de zin van de Wbb aangemerkt;
- met het oog op vereenvoudiging en beperking van de regelgeving en het optimaal faciliteren van de inrichtingswerkzaamheden het wenselijk is om ten behoeve van het bodembeheer de volgende beleidsregel vast te stellen;

Besluiten:

Bereik

Artikel 1

Deze beleidsregel is alleen van toepassing op het beheer van ernstige en vermoedelijke ernstige toemaakgronden in het landelijk veenweidegebied met de functies landbouw en natuur, alsook het recreatief mede gebruik van deze functies, gelegen in de provincie Utrecht.

Situering, ontstaan en definiëring toemaakgronden

Artikel 2

Toemaakgronden komen voor in het veenweidegebied van de provincies Utrecht en Zuid-Holland. Deze gronden zijn sinds de middeleeuwen ontstaan bij de vervening. Turfschippers brachten als retourvracht stadsafval, zand en mest mee en boeren verspreiden deze toemaakmaterialen over het drassige veen land. Vanwege het gebruik van stadsafval zijn de veenweidepercelen met toemaakgronden verontreinigd. De toemaakgronden worden in de bodemkaart van Nederland als een apart deelgebied binnen het veenweidegebied onderscheiden. De omvang van de zone is circa 6.000 ha. Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij naar kaartbijlage 1 van het Handelingskader bodembeheer toemaakgronden, landelijk gebied, december 2010.

Artikel 3

Toemaakgronden zijn diffuus, heterogeen verontreinigd met zware metalen in de contactzone, waarbij een substantieel deel (ca. 15%) van deze percelen verspreid over het gebied naar verwachting ernstig is verontreinigd. De ernstige verontreinigingen leveren in het landelijk gebied geen onaanvaardbare landbouwkundige en ecologische risico's op en vormen geen belemmering voor het gebruik van de bodem voor landbouw, natuur en het recreatief mede gebruik bij deze functies. Sanering van deze ernstige verontreinigde percelen is daarom niet spoedeisend en sanerende maatregelen zijn niet noodzakelijk bij deze vormen van bodemgebruik. Volledigheidshalve verwijzen wij naar hoofdstuk 3 van het Handelingskader.

Onderzoek, beoordeling ernst en risico's

Artikel 4

1. In afwijking van de landelijke regelgeving kan in de provincie Utrecht het bodemonderzoek op percelen of perceelgedeelten, gelegen binnen het in kaartbijlage 1 van het Handelingskader bedoelde toemaakgronden, op zowel de locatie waar verontreinigde toemaakgrond wordt ontgraven als op de locatie waarop die grond wordt toegepast, zich beperken tot een veldinspectie als bedoeld in bijlage 7 van het Handelingskader. Indien geen lokale, andere (niet-toemaak gerelateerde) verontreinigingen zijn te verwachten kan chemisch bodemonderzoek achterwege blijven.

2. De beoordeling van ernst en risico's van toemaakgronden in de provincie Utrecht kan worden gebaseerd op de resultaten van deze veldstudies op toemaakgronden en laboratorium studies met toemaakgronden, zoals beschreven in hoofdstuk 3.2 van het Handelingskader.

Artikel 5

Indien er voor wordt gekozen om toch chemisch bodemonderzoek uit te voeren, kan in afwijking van de landelijke regelgeving het onderzoek worden uitgevoerd op basis van de handreiking voor het bepalen van de chemische kwaliteit van toemaakbodem als bedoeld in bijlage 7 van het Handelingskader.

Maatregelen

Artikel 6

Indien op een veenweideperceel met toemaakgrond wel chemisch bodemonderzoek is uitgevoerd en daaruit is gebleken dat de bodem ernstig verontreinigd is kan de initiatiefnemer, voorafgaand aan de werkzaamheden aan

de provincie de melding ex artikel 28 van de Wbb doen, voorzien van een saneringsplan als bedoeld in artikel 39 van de Wbb, dan wel een melding doen krachtens artikel 39b van de Wbb.

Artikel 7

In afwijking van artikel 38 van de Wbb kan vermoedelijk ernstig verontreinigde toemaakgrond worden toegepast als ophooggrond op elders aanwezige veenweidepercelen met vermoedelijk ernstig verontreinigde toemaakgronden, mits overeenkomstig artikel 4 is vastgesteld dat geen lokale, andere (niet-toemaakdek gerelateerde) verontreinigingen te verwachten zijn. Het ontgraven en verplaatsen van deze grond met als doel het toe te passen wordt niet als saneren als bedoeld in artikel 1 van de Wbb aangemerkt.

Artikel 8

In afwijking van de BRL SIKB 7000, Protocol 7001 (en Protocol 7003), is voor grondwerkzaamheden als bedoeld in artikel 7 het niet vereist dat deze werkzaamheden slechts door een erkende bodemsaneerder mogen worden uitgevoerd. Wel is vereist dat de grondwerkzaamheden worden begeleid door een erkende milieukundige begeleider.

Artikel 9

Indien een geval van ernstige verontreiniging zich mede uitstrekt tot de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam en de bron van die verontreiniging buiten die bodem en oever is gelegen als bedoeld in artikel 63c van de Wbb, kan worden afgeweken van de melding, bedoeld artikel 28 Wbb. De mogelijk ernstig verontreinigde baggerspecie uit de sloten binnen het gebied met toemaakgronden kan op de aangrenzende vermoedelijk ernstig verontreinigde toemaakpercelen worden toegepast, waarbij de artikelen 4, 5, 6 of 7 eveneens van toepassing zijn.

Bekendmaking

Artikel 10

Deze beleidsregel treedt in werking na de dag van publicatie in het Provinciaal blad.

Artikel 11

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als "Beleidsregel voor het beheer van ernstig verontreinigde toemaakgronden in landelijk deel van het veenweidegebied, provincie Utrecht".

Voorzitter,

Secretaris,

Nadere informatie

Deze beleidsregel inclusief het Handelingskader bodembeheer toemaakgronden landelijk gebied, 2010, kunt u downloaden van de website www.provincie-utrecht.nl

Voor nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met de Afdeling Uitvoering fysieke leefomgeving, team Grondzaken, van de Provincie Utrecht.